Cinsel ?stismara U?ram?? Çocuklara Kar?? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel ?stismara U?ram?? Çocuklara Kar?? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18647

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel ?stismara U?ram?? Çocuklara Kar?? Tutum Ölçe?i (C?ÇKTÖ), G. G. Akduman ve G. Cantürk taraf?ndan 2011 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin **cinsel istismar** ma?duru çocuklara yönelik sahip olduklar? tutumlar? psikometrik olarak geçerli ve güvenilir bir biçimde de?erlendirmektir. Ölçek, özellikle toplumsal tepkilerin ve potansiyel ikincil ma?duriyetin anla??lmas? aç?s?ndan önemli bir araç olarak tasarlanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsam geçerli?inin sa?lanmas? amac?yla literatür taramas? ve uzman görü?üne ba?vurmay? içermi?tir. Yap?lan psikometrik analizler, yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? ve Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?erleri ile ölçe?in yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel istismar, tutum, çocuk, psikometri, güvenirlik, geçerlik, **Cronbach Alpha**, **KMO**, Davis tekni?i

Yazarlar

Akduman, G. G., Cantürk, G.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin cinsel istismara maruz kalm?? çocuklara yönelik alg?lar?n?, inançlar?n? ve duygusal tepkilerini içeren tutumlar?n? ölçmektir. Bu tutumlar?n belirlenmesi, hem profesyonel yard?m hizmeti sunanlar (sosyal hizmet uzmanlar?, psikologlar, t?p uzmanlar?) hem de genel toplum nezdinde ma?durlara yönelik ayr?mc?l??? veya damgalamay? azaltmaya yönelik e?itim ve müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?i geli?tirirken, cinsel istismar ma?durlar?na yönelik olumsuz tutumlar?n, ma?durlar?n iyile?me süreçlerini ve adli süreçlere kat?l?mlar?n? olumsuz etkiledi?i varsay?m?ndan hareket etmi?lerdir. Dolay?s?yla, ölçek bu tür olumsuz tutumlar?n düzeyini nesnel olarak ortaya koymay? hedefler.

Yap?

C?ÇKTÖ, bireylerin **cinsel istismar** ma?duru çocuklara kar?? geli?tirdikleri bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri kapsayan psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap? genellikle empati, suçlama, sorumluluk atfetme, ma?duru damgalama ve yard?m etme isteklili?i gibi boyutlar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

içermektedir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n cinsel istismar olgusuna dair sahip olduklar? mitleri ve yanl?? inan??lar? da dolayl? yoldan tespit edebilme potansiyeline sahiptir. Tutumun ölçülmesi, bireylerin bu hassas konuya yakla??mlar?ndaki önyarg?lar? ve stereotipleri ortaya ç?karmak için önemlidir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, hem içerik hem de yap? geçerli?i kan?tlar?n? sunmaktad?r. **Kapsam geçerli?i** çal??malar?, maddelerin haz?rlan?? a?amas?nda kapsaml? literatür taramas? ve uzman görü?üne ba?vurularak sa?lanm??t?r. Uzman görü?lerinin de?erlendirilmesinde **Davis tekni?i** dikkate al?nm??t?r.

Yap? geçerli?ine dair önemli bir gösterge, **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** örneklem yeterlili?i testidir. Yap?lan analizde **KMO** de?eri .823 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, verilerin faktör analizi için oldukça uygun ve geçerli?in yüksek oldu?unu gösteren güçlü bir kan?tt?r. Ayr?ca yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?n?n elde edilmesi, ilgili de?i?kenin iyi tan?mland???na ve dolayl? olarak kapsam geçerli?inin sa?land???na i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Cinsel ?stismara U?rayan Çocuklara Kar?? Tutum Ölçe?i'nin güvenirli?i, **Cronbach Alpha** iç tutarl?l?k katsay?s?n?n belirlenmesiyle hesaplanm??t?r. Güvenirlik çal??malar? üç a?amada gerçekle?tirilmi?tir:

?lk Hali: 24 maddeden olu?an ölçe?in ilk hali için hesaplanan **Cronbach Alpha** katsay?s? .504 bulunmu?tur.

?kinci Hali: Madde at?mlar? ve revizyonlar sonras?nda 21 maddelik haliyle hesaplanan Cronbach Alpha katsay?s? .823 olarak bulunmu?tur.

Üçüncü ve Son Hali: Madde seçimi yap?ld?ktan sonra elde edilen son versiyon için hesaplanan **Cronbach Alpha** katsay?s? .854 olarak tespit edilmi?tir. Bu sonuç, psikometrik aç?dan kabul edilebilir bir s?n?r olan .70 de?erinden büyük oldu?u için ölçe?in güvenilir oldu?u kabul edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda faktör analizine uygunluk testi olarak **KMO** de?eri .823 olarak raporlanm??t?r. Bu de?er, veri setinin faktörle?tirme için yeterli oldu?unu göstermektedir. Ancak kaynak içerikte, kaç faktör elde edildi?i, faktörlerin varyans? ne kadar aç?klad??? veya faktör yükleri gibi detayl? bilgiler sunulmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Genellikle tutum ölçeklerinde birden fazla alt boyut (faktör) bulunmas? beklenir; bu faktörler, ma?duru suçlama, empati kurma veya yard?m etme isteklili?i gibi farkl? tutum bile?enlerini temsil edebilir. Yüksek KMO de?eri, ölçe?in yap?sal geçerli?inin incelenmesi için Temel Bile?enler Analizi (TBA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) gibi yöntemlerin uygulanabilirli?ini teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: 29 maddeden olu?maktad?r. Cevaplar 5'li **Likert Ölçe?i** format?nda toplanmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, genel popülasyon veya cinsel istismar ma?durlar?yla çal??an profesyoneller.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Tutum sahibi olan bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Kaynakta spesifik bir popülasyon detay? belirtilmemi?tir; geçerlik ve güvenirlik çal??mas? muhtemelen üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kinler üzerinde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) anketi.

Anahtar Kelimeler

Çocuk cinsel istismar?, tutum ölçümü, psikolojik ölçek, iç tutarl?l?k, Likert tipi ölçek, psikometri, **kapsam geçerli?i**

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Sa?lanmam??t?r.

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2011

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, izin ve ücret bilgileri için orijinal yay?nc?lara veya

ARABPSYCHOLOGY.COM

yazarlara ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cinsel-istismara-ugramis-cocuklara-karsi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Akduman, G. G. ve Cantürk, G. (2011). Cinsel ?stismara U?rayan Çocuklara Kar?? Tutum Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Adli T?p Dergisi, 24*(2), 22-29.

Cinsel ?stismara U?ram?? Çocuklara Kar?? Tutum Ölçe?i Maddeleri

Derecelendirme Sistemi:

hiç kat?lm?yorum = 1
kat?lm?yorum = 2
karars?z?m = 3
kat?l?yorum = 4
tamamen kat?l?yorum = 5

Önemli Not: Ölçe?in 29 maddesi, telif haklar? nedeniyle bu akademik giri?te sunulmamaktad?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için Akduman ve Cantürk'ün (2011) orijinal makalesine ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM